

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องสงสัย ตามพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พระพุทธศักราช 2457 และพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 : ศึกษาเฉพาะกรณีพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
ชื่อผู้เขียน	ภิรมย์ นิลทัพ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาถึงการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องสงสัยตามพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พระพุทธศักราช 2457 และพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ อันได้แก่ จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส และ 4 อำเภอ ของจังหวัดสงขลา คือ อำเภอจะนะ อำเภอนาทวี อำเภอเทพา และอำเภอสะบ้าย้อย ซึ่งกฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายพิเศษเกี่ยวกับความมั่นคงที่ใช้บังคับในภาวะที่ไม่ปกติ โดยมีการบังคับใช้กฎหมายที่เด็ดขาด รวดเร็ว โดยยึดความมั่นคงของประเทศเป็นหลัก และได้ลดขั้นตอนและการบังคับบัญชาให้สั้นที่สุด มีการตรวจสอบน้อยที่สุด การควบคุมตัวผู้ต้องสงสัยภายใต้กฎหมายพิเศษในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้กลายเป็นพื้นที่พิเศษของการบังคับใช้กฎหมายที่แตกต่างจากจังหวัดอื่นๆ ของประเทศไทย บุคคลที่ถูกจับกุมหรือควบคุมตัวตามกฎหมายพิเศษ เป็นเพียงผู้ต้องสงสัย ไม่ใช่ผู้กระทำความผิดหรือผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ปรากฏว่าสิทธิของบุคคลเหล่านั้น ยังถูกจำกัดในหลายเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการจับกุม โดยไม่มีหมายจับ การควบคุมตัวโดยไม่มีแจ้งข้อหา การคุมขังโดยไร้หลักเกณฑ์ ถูกคัดค้านจากการซักถามที่ไม่เหมาะสม โดยวิธีการทรมานเพื่อให้รับสารภาพหรือให้ได้มาซึ่งข้อมูล การย้ายอิศกัศรี หรือการปฏิบัติอย่างไร้มนุษยธรรมต่อผู้ถูกควบคุมตัว

ผู้ต้องสงสัยที่ถูกควบคุมตัวจะต้องเข้าสู่กระบวนการซักถามข้อมูลโดยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกระบวนการซักถามดังกล่าวเป็นการแสวงหาข้อมูลจากผู้ต้องสงสัยว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มขบวนการก่อความไม่สงบ เพื่อเป็นแนวทางในการหาตัวบุคคลที่อยู่เบื้องหลัง และเป็นแกนนำในการปลุกระดม หรือยุยงส่งเสริมให้เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบ แม้จะเป็นความจำเป็น เพื่อให้การสอบสวนและการดำเนินคดีให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่การควบคุมตัวและการกักขังนั้น ส่งผลกระทบต่อเสรีภาพเกี่ยวกับเนื้อตัวร่างกายของผู้ถูกควบคุมโดยตรง ทำให้เกิดการ

ร้องเรียนเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชน การใช้อำนาจดังกล่าวจึงจำเป็นต้องเป็นไปอย่างเหมาะสมและมีความสมดุลระหว่างประโยชน์ของรัฐ และประโยชน์ของผู้ต้องสงสัยในกระบวนการสอบสวนที่ดำเนินการกับบุคคลดังกล่าวว่ามีการกระทำความผิดและยังไม่อาจกล่าวได้ว่าเป็นผู้กระทำความผิด ส่งผลให้มีการละเมิดหลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและไม่คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ จึงเสนอแนะให้มีมาตรการที่เป็นหลักประกันว่าจะไม่มีการใช้อำนาจในการละเมิดกฎหมายตามหลักนิติธรรม เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม รวมทั้งสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ

ในหลายประเทศได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของการควบคุมตัวบุคคลตามกฎหมายในสถานการณ์ฉุกเฉินและการให้ความสำคัญกับหลักสิทธิมนุษยชน การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในระดับที่แตกต่างกันออกไป วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงได้ศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมตัวบุคคลในสถานการณ์ฉุกเฉินและการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลที่ถูกควบคุมตัวในสถานการณ์ฉุกเฉินของประเทศไทย โดยมุ่งเน้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้และต่างประเทศ เพื่อนำมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้อำนาจในการควบคุมตัวบุคคลในสถานการณ์ฉุกเฉินและการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่ถูกควบคุมตัวในสถานการณ์ฉุกเฉินของต่างประเทศที่เหมาะสมมาพัฒนาและปรับปรุงให้สอดคล้องกับการควบคุมตัวบุคคลตามกฎหมายของประเทศไทย โดยเสนอให้มีการตรากฎหมายเป็นการเฉพาะ โดยกำหนดให้มีมาตรการและมาตรฐานสอดคล้องตามอนุสัญญาต่อต้านการทรมานฯ และข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการทบทวนกฎหมายพิเศษด้านความมั่นคงและการบังคับใช้ เนื่องจากกฎหมายเหล่านี้เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่รัฐใช้อำนาจเกินกว่าเหตุ

Thesis Title	The protection of the right and liberties of the suspect under The Martial Law Act BE.2457 and the Emergency Decree on Government Administration in Emergency situations BE.2548
Author	Phirom Niltup
Thesis Advisor	Prof. Dr.Phaisith Phipatanakul
Department	Law
Academic Year	2014

ABSTRACT

This thesis studied on the protection of rights and liberties of the suspects according to the Martial Law Act BE.2457 and the Emergency Decree on Government Administration in Emergency situations BE.2548 in the three Southern Border Provinces areas of Thailand: Pattani, Yala and Narathiwat and four districts of Jana, Na Thawi, Thepa, and Saba Yoi in Songkhla province. These laws were the special laws related to security in which was enforced during unusual conditions. They would be strictly and quickly enforced by the mainly concern on the national security and reduced the processes of command to the shortest with the least check. For the arrest of the suspects under these special laws, the Southern Border Provinces areas had become the special areas of the law enforcement that different from other provinces in Thailand. The people under arrest were only the suspect, not the offender or the criminal according to the code of criminal procedure but it appeared that the rights of those people were still limited in several ways; especially, the problem of arrest without the warrant, arrest without police charge, jailed without principle, pressure from improper questions, torture or force for confession to obtain the information and degrading inhuman treatment on the arrested person.

The arrested person had to enter into the interview process by the related officers in order to seek for the information from the suspects on whether they had taken part in the group of insurgents or not to be a guideline to seek for the people behind the issue and the leaders who aroused or incited for the non-peaceful events. Though, it was necessary for the efficiency of investigation and cases processing, but the arresting and jailed could have directly impacts on the body of the arrested person. So, there were the claims on the human rights breached. The assign

of that power must be proper and balance between the governmental and the suspects' benefits. The investigation must be processed in a way that there was the guilty processed by the person but still could not be stated as their guilty. This resulted on the breach of the protection of rights and liberties of people without the consideration on the human dignity. Therefore, it was suggested to have the measure to guarantee that there would be no power used to breach the law of fairness and conformance to the international commitment.

Many countries had given importance on the rights and liberties of the suspect arresting according to Emergency Laws and the human rights principle as well as the protection of rights and liberties of people at different levels. This thesis then studied on the measures of law related to the person arrested in the emergency situations and the protection of their rights of the arrested suspects. Cases aimed at the Southern Border Provinces areas of Thailand and foreign countries. This was to bring the proper legal measures related to the assigning of power to arrest the people in emergency cases and the protection of rights and liberties of the arrested people in the foreign emergency cases to develop and improve in conformity with the people arresting according to Thai laws. By the way, it was suggested to have the specific laws providing with the measures and standards that conform to the Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CAT). In addition, the related international agreements as well as the review on special laws on security and the enforcement, must be concerned to open chances for the government official to exercise the excessive power.